

Adviesmemo

Onderwerp Onderzoeksvragen kostenverdeelsystematiek

Te besluiten om

Het bestuur besluit om:

1. De begroting BghU 2023 op te stellen op basis van 5 in plaats van de huidige 3 programma's en daarbij uit te gaan van een kostenverdeling op basis van de verdeelsleutels zoals beschreven in dit voorstel;
2. De werklust bepalende factor "bezwaren" niet meer te hanteren in de bijdrageverordening BghU;
3. Als ijkpunt voor de verdeling van de kosten de definitieve realisatie van de 4 werklustparameters 2021 te pakken;
4. Jaar op jaar op basis van definitieve realisatiecijfers t-2 de kosten te verdelen;
5. De kosten voor overhead op basis van de inzet van FTE's per inhoudelijk programma te verdelen;
6. Vooruitlopend op de behandeling van de begroting 2023 de verwachte effecten van de toepassing van de sleutels separaat te bespreken in de bestuursvergadering van 9 december 2021.

Inleiding/ probleemstelling

In de bestuursvergadering van 23 oktober 2017 besloot het bestuur tot het verplaatsen van de 4-jaarlijkse evaluatie van de kostenverdeelsystematiek naar 2021. In oktober 2020 stelde het bestuur de routekaart vast voor deze evaluatie in het jaar 2021. De eerste stap behelsde het uitvoeren van het onderzoek naar de toepassing van de huidige kostenverdeelsleutels. BghU heeft dit onderzoek laten uitvoeren door BDO. De aanbevelingen die uit dit onderzoek volgden, zijn door het bestuur behandeld op 1 juli 2021. Tijdens die vergadering is besloten om vanuit een werkgroep met een aantal regiefunctionarissen een advies te geven aan het bestuur. Dit advies ligt nu voor.

Beoogd effect

Door het vaststellen van een nieuwe indeling van de begroting, geeft BghU invulling aan de belangrijkste aanbevelingen van de analyse van BDO en kan een volgende stap worden gezet in het juist, transparant en terecht toerekenen van kosten aan de taken van BghU.

Argumenten

1.1 De huidige begroting is opgesteld op basis van 3 programma's. In bijgevoegde memo is hierover een uitgebreide analyse opgenomen, waarbij de hoofdmoot van de analyse is dat in de huidige opzet van de begroting het niet mogelijk is om de verdeelsleutels zoals die onderling zijn afgesproken (en landelijk ook gebruikelijk zijn) toe te passen op de begroting.

Het is dus voor deelnemers onderling niet transparant waar voor wordt betaald. Dat geldt daarmee ook voor bijvoorbeeld raadsleden. Daarom wordt voorgesteld te gaan werken met 4 in plaats van 2 inhoudelijke programma's en het programma ondersteuning om te labelen naar overhead. Daarmee komen er dus in totaal 5 programma's waarvan de kosten als volgt worden verdeeld.

Onderwerp	Dienstverlening aan	Sleutel van kostenverdeling
Innen	Waterschap en gemeenten	Aanslagbiljetten
Uitvoering Wet WOZ	Gemeenten	WOZ-objecten
Heffen	Waterschap en gemeenten	Aanslagregels
Klantcontact	Waterschap en gemeenten	Inwoners
Overhead	4 kernprogramma's	Op basis van FTE over de 4 kernprogramma's van BghU.

1.2 Omdat de begroting 2022 reeds is vastgesteld en de aantallen 2021 niet veel zullen afwijken van de aantallen 2020, wordt nu voorgesteld om de begroting 2023 op te stellen op basis van een nieuwe indeling in 5 programma's. Dat dient twee doelen. Enerzijds is er intern meer tijd om de urenverdeling van de directe kosten en de verdeling van de materiële kosten zo goed mogelijk te maken, anderzijds wordt hiermee een separaat besluitvormingsproces richting de deelnemers (inclusief zienswijzen op de aangepaste begroting) vermeden.

2.1 De kostensleutel 'bezwaar en beroep' past niet binnen een indeling in 4 kernprogramma's. Reden daarvoor is dat de bezwaren en beroepen vele malen sterker fluctueren dan de andere 4 sleutels (inwoners, aanslagen, woz-objecten en aanslagregels) en dat het lastig is om vanuit het werkproces bezwaar en beroep de kosten te isoleren, terwijl er sprake is van sterke verwevenheid met de 4 kernproducten. Zeker zonder tijdschrijven is het daarbij onmogelijk om de kosten van het bezwaar- en beroepsproces er 1 op 1 uit te lichten. Daarom is het voorstel deze sleutel los te laten in een nieuwe bijdrageverordening.

3.1 De realisatiecijfers 2021 van de 4 werklasterparameters zijn definitief bij het opstellen van de begroting 2023. Daarmee vormen die cijfers een stabiele basis voor een kostenverdeling voor de begroting 2023. In het begeleidende voorstel kan dan ook een norm voor eventuele afwijkingen van de sleutels worden bepaald.

4.1 Om stabiliteit in de deelnemersbijdragen te realiseren, is het noodzakelijk om de kosten zo veel mogelijk op basis van stabiele indicatoren te verdelen. De 4 beoogde sleutels van kostenverdeling zijn definitief aan het eind van een boekjaar en kunnen daarna dienen als input voor de begroting die een jaar later in werking treedt.

5.1 Overhead kan verdeeld worden over de 4 kernprogramma's op basis van meerdere variabelen. Voor BghU ligt het meest voor de hand om het percentage van de overheadkosten dat is toe te rekenen te bepalen aan de hand van de personele inzet per programma als deel van de totale inzet van personeel op de 4 kernprogramma's.

6.1 Een nieuwe begroting en vooral een nieuwe toepassing van de sleutels, leidt tot mogelijke fluctuaties in de deelnemersbijdragen. Daarom wordt voorgesteld om op basis van de begroting 2023 zoals die onderdeel is van de meerjarenbegroting 2023-2025, in december 2021 de aanpassingen en mogelijke consequenties te bespreken. Dit zorgt voor inzicht in wat de verwachte effecten zijn en hoe die door het bestuur van BghU kunnen worden gemitigeerd.

Kanttekeningen

1.1 In het bestuursvoorstel van 1 juli is expliciet de begroting van 2022 op basis van de realisatiecijfers 2020 genoemd als beslispunt. Na nader onderzoek is gebleken dat dit te kort dag is. Zowel het verkrijgen van meer zekerheid over de urenverdeling over 4 potentiële programma's als het bestuurlijke proces dat volgt om de begroting en deelnemersbijdragen te wijzigen, leidt tot knelpunten rondom kwaliteit en proces. Daarom is nu het voorstel om de begroting per 2023 volgens een nieuwe indeling vorm te geven.

2.1 De bijdrageverordening kan alleen op basis van unanimiteit worden gewijzigd. Een gewijzigde verordening leidt ook tot een wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Dit zal mee worden genomen in de update van de gemeenschappelijke regeling BghU.

6.1 De ontwerpbegroting 2023 ligt voor in de vergadering van eind maart 2022. Dat betekent dat er binnen relatief korte tijd kritisch gekeken moet worden naar de verdeling van FTE's over de hoofdtaken van de 4 verschillende werkprocessen. Dat vraagt een extra inspanning van het management. Ook zijn 16 maart 2022 de gemeenteraadsverkiezingen en vraagt mogelijk om extra toelichting aan nieuwe bestuursleden.

Financiën

De uitvoering van de aanbevelingen zal door medewerkers van BghU worden opgepakt en middels de reeds bestaande structuur van de werkgroep van een klankbord worden voorzien. Er zijn derhalve geen extra kosten verbonden aan de uitvoering van deze taak.

Risico's

Niet specifiek van toepassing.

Communicatie

Niet van toepassing, betreft in eerste instantie alleen een voorstel voor het aansluiten van de begroting op de door BghU beoogde kostenverdeelsleutels.

Vervolg

Bespreking van de hernieuwde begroting 2023 inclusief de te nemen besluiten over de aanpassing van de sleutels en de consequenties daarvan.

Bijlagen

Memo uitwerking kostenverdeling

Aldus vastgesteld in de bestuursvergadering van 7 oktober 2021,

De voorzitter,
J.C.H. Haan

De secretaris,
M. Vrisou van Eck